

Správa hlavného poradcu chovu a poradcu pre nízkonohých teriérov za obdobie 2005 – 2010.

Činnosť hlavného poradcu chovu počas tohto obdobia prebiehala v súlade so stanovami klubu.

Predovšetkým chcem poďakovať za konštruktívnu spoluprácu všetkým poradcóm chovu, členom výboru a aj chovateľom, s ktorými prichádzam do kontaktu.

Máme za sebou päťročné obdobie, ktoré najmä v posledných rokoch bolo náročné na všetkých chovateľov, ale najmä na funkcionárov klubu a organizátorov našich akcií.

V r. 2009 malo Slovensko po prvýkrát možnosť usporiadať Svetovú výstavu psov. Popri tejto výstave náš klub usporiadal medzinárodnú výstavu teriérov INTERRA 2009. Organizačne bola INTERRA veľmi dobre zabezpečená a medzinárodne bola mimoriadne vysoko ohodnotená. Osobne som presvedčený, že chovatelia a vystavovatelia teriérov zo Slovenska mohli a mali viac využiť túto ojedinelú možnosť prezentácie svojich jedincov a odchovov.

Najvýraznejšie výsledky na Svetovej výstave psov v Bratislave dosiahli chovatelia WHWT. Pes DRUM'N'BASS SUNSHINE CELEBRATION chovateľky a majiteľky JUDr. Martiny Krišovej a suka JESSY ZO ZLATEJ ZÁHRADY chovateľa a majiteľa Ing. Štefana Vargu vyhrali titul Svetový víťaz CACIB. Následne pes vyhral aj titul Víťaz plemena BOB. Pes DRUM'N'BASS SUNSHINE CELEBRATION pokračoval v úspešnej prezentácii aj v záverečných súťažiach a získal titul Víťaz GR III BOG. V záverečnom dni Svetovej výstavy tento pes v konkurencii víťazov ostatných skupín FCI vybojoval druhé miesto. Stal sa tým najúspešnejším slovenským účastníkom Svetovej výstavy.

Výstavné úspechy majiteľky chovného psa UN POUR MOI DU MOULIN DE MAC GREGOR JUDr. Martiny Krišovej boli umocnené víťazstvom v súťaži odchovov.

Výsledky našich zástupcov boli prezentované vo všetkých klubových médiách. Úspešným vystavovateľom gratulujem a menej úspešným prajem viac úspechov v budúcnosti.

Výnimky z chovných podmienok:

Každoročne bol hlavný poradca chovu požiadaný o poskytnutie cca 5 – 8 výnimiek z chovných podmienok. Každá žiadosť bola pred rozhodnutím individuálne prekonzultovaná najmenej s príslušným poradcóm chovu pre dané plemeno. K žiadostiam sme pristupovali v rámci možnosti citlivo a snažili sme sa rozhodovať vždy v prospech chovu a konkrétneho psa.

V prípadoch žiadostí o „dodatočné vystavenie“ odporúčania na párenie bol žiadateľ informovaný, že je to možné až po overení deklarovaného pôvodu šteniat na Plemenárskom ústave v Nitre. Ani raz nebol pôvod šteniat overovaný a dodatočné odporúčanie na párenie suky nebolo vystavené.

Výcvik a skúšky

Náš klub každý rok usporiada značné množstvo skúšok pre záujemcov o poľovné využitie teriérov. Sú to akcie veľmi náročné na organizáciu a technické zabezpečenie. Týka sa to hlavne našich medzinárodných skúšok teriérov v brlohovaní. V súčasnej podobe ide o tradičnú, medzinárodne vysoko hodnotenú akciu.

Počas volebného obdobia sa vzdal svojej funkcie a členstva vo výbore výcvikár klubu Ing. Peter Glezgo. Do výboru bol na túto funkciu kooptovaný p. Ujezdský Pretože počas dlhšieho obdobia p. Ujezdský obetavo vykonával funkciu pomocného výcvikára, tak mu nerobilo väčší problém po odbornej stránke funkciu prebrať. Istá medzera nastala v zabezpečovaní administratívnych úkonov ohľadne zabezpečenia a následného spracovania skúšok. Vďaka obetavému prístupu iných členov výboru, sa postupne podarilo aj tieto

slabšie stránky poľovných skúšok skonsolidovať. Je treba opätovne zdôrazniť, že je to okrem výcvikára hlavne obetavým úsilím členov klubu, ktorí sa na zabezpečovaní výcviku našich teriérovia podieľajú.

Organizovaním pravidelných výcvikových dní alebo hoci len popoludní výcvikári veľmi pomáhajú najmä našim členom, ktorí majú záujem o prácu a nemajú kde so psami pracovať.

Svojimi cennými radami a obetavosťou nám pri výcviku našich psov veľmi pomáhajú a patrí im za to poďakovanie.

Canisterapia

Časť odchovov teriérovia plní aj vysoko humánne poslanie psov v oblasti canisterapie. Pomáhajú tým, ktorí sú na cudziu pomoc existenčne odkázaní. Je preto treba zvlášť poďakovať tým našim členom, ktorí sa v tejto oblasti realizujú.

Chov a zdravie

Nevyhnutnou súčasťou každého chovu zvierat sú aj choroby. Z nich by som sa rád stručne zmienil o dedične podmienených ochoreniach. O tejto téme sa v našich končinách spravidla mlčí alebo sa vedú kuloárne diskusie a v podstate sa chovatelia väčšinou tvária ako keby sa ich táto téma netýkala. Je treba však s plnou vážnosťou povedať, že neexistuje žiadne plemeno psov, u ktorého by sa v menšej alebo väčšej miere dedične podmienené ochorenia nevyskytovali. Týka sa to aj našich teriérovia.

Prirodzeným cieľom každého správneho chovateľa psov je odchovávať jedince, ktoré budú svojim novým majiteľom robiť radosť, nebudú im na obtiaž a nebudú zbytočne zaťažovať peňaženku majiteľa. Takýto cieľ môže naplniť len jedinec, ktorý je správne vyvinutý, má typickú povahu a hlavne je ZDRAVÝ. Chovateľ by mal urobiť všetko, čo je v jeho silách, aby jeho odchovy nielen zodpovedali štandardu, ale boli aj geneticky dobre založené. K tomu potrebuje čím viac kompetentných informácií o predkoch svojich psov. Preto je na mieste v problematike dedične podmienených ochorení viac otvorenosti ako je doteraz.

Preto je treba sympatickú snahu viacerých našich chovateľov o zdravotné testy svojich chovných jedincov a zverejňovanie ich výsledkov podporovať.

Nízkonohé plemená teriérovia v abecednom poriadku:

Austrálsky silky teriér:

Po stagnácii plemena v minulom období dochádza k istej obrode aj u nás. Chovatelia sa snažia o väčšie využitie genofondu svojich zvierat. V posledných rokoch stúpa aj úspešnosť našich odchovov v konfrontácii so zahraničím.

Cairn teriér:

Plemeno sa u nás úspešne stabilizovalo a počet odchovov i ich kvalita je na vysokej úrovni. Za najdôležitejšie považujem, že sa darí neustále rozširovať genofond plemena a držať krok s poprednými svetovými líniami.

Pokiaľ naši majitelia sú aj v medzinárodnom meradle s importovanými jedincami mimoriadne úspešní, zaostávame v úspešnej prezentácii našich odchovov.

Potešiteľné je, že u nás chovaní cairn teriéri a k nám dovezení jedinci sú v niektorých prípadoch podchytení aj poľovne a tým v praxi dokazujú neudržateľnosť teórie o tzv. pracovných a výstavných líniiach psov.

Ukazuje sa však, že plemeno sa vyvíja v určitej rozdvojenosti na pôvodný typ a tzv. škandinávsky typ. Typy, ktoré sú pozitívne hodnotené u niektorých rozhodcov nebývajú

hodnotené dobre u iných. Myslím si, že v každom prípade je treba zachovať mieru pre vyváženosť, nepodporovať extrémne javy a hlavne vnímať psa ako funkčne jednotný celok.

Český teriér:

V posledných rokoch nastal záujem o chov tohto sympatického plemena. Boli dovezené exteriérove kvalitné jedince, z ktorých sú niektoré podchytené aj poľovne. Osobne ich majiteľom v ich úsilí držím palce a teším sa z každého ich úspechu na výstavách alebo skúškach.

Dandie Dinmonth teriér:

Dlhodobu stagnuje a sa nedarí odchovať žiadny vrh.

Jack Russel teriér:

Počas sledovaného obdobia doznievala konjunktúra a začala recesia chovu tohoto sympatického plemena. Záujem o toto plemeno je školný príklad selekcie chovateľov na skutočných milovníkov plemena a na konjunkturálnych chovateľov, ktorí krátkodobo využili záujem o JRT. V posledných rokoch vidíme, že niektorí chovatelia hľadajú pre svoje suky kvalitných plemenníkov aj vo vzdialenejšom zahraničí. Spolu s dôkladnou selekciou a konfrontáciou so zahraničnými odchovní sa určite kvalitatívne posunú ďalej a ich zvieratá im budú robiť len radosť.

Norfolk teriér:

V krátkom čase u nás nastal pomerne veľký rozvoj tohto plemena. Väčšinou sú importovaní krvne zaujímaví jedinci, čo sa odzrkadľuje aj na kvalite a genetickej rozmanitosti odchovov. Myslím si, že kvalita odchovov si zaslúži cieľavedomejšiu prezentáciu v zahraničí.

Norwich teriér:

Je na škodu tohto atraktívneho plemena, že chovatelia nevyužili dostatočne obdobie istého záujmu o plemeno a nevenovali sa viac genotypovej diverzifikácii chovateľskej základne.

Toto v zahraničí pomerne obľúbené a na výstavách početne obsadené plemeno sa u nás stáva ojedinelým.

Sealyham teriér:

Plemeno si aj keď pomaly, ale predsa získava svoj okruh priaznivcov. Toto plemeno vzhľadom na svoju malú chovateľskú základňu je existenčne odkázané na širokú medzinárodnú spoluprácu.

Preto si vysoko vážim snahu o chov len na zdravotne negatívne preverených jedincoch. Je síce pravda, že za testami orientovanými na niektoré geneticky podmienené ochorenia sa dá vidieť aj komerčné úsilie dotyčného akreditovaného laboratória, ale v súčasnosti sa to javí ako jedna z mála schodných ciest zameraných na udržanie prijateľnej zdravotnej kondície plemena.

Vážim si aj sústavnú snahu o výstavnú konfrontáciu s chovateľsky najvyspelejšími populáciami.

Niekoľko našich odchovancov absolvovalo aj skúšky z poľovnej upotrebitelnosti. Dokumentujú tým, že každým úspechom treba hľadať predovšetkým konkrétneho človeka.

Skye teriér:

V minulosti a aj v súčasnosti sa dá s potešením konštatovať, že toto impozantné plemeno teriérov patrí medzi naše výstavne najúspešnejšie plemená.

Evidujeme niekoľko vynikajúcich psov, ktorí sú pravidelne úspešní aj na svetovo najvyšších výstavných fórach. ale chovné suky už prestárli. Preto ak sa má chov tohto plemena u nás zachovať, bude treba začať od začiatku.

Škótsky teriér:

Po impozantnom nástupe v minulosti sa dá hovoriť o krátkodobej stagnácii plemena. Je to však pochopiteľné, ak je chovateľská základňa taká úzka ako je u nás. V súčasnosti vidíme snahu nadviazať na vynikajúce úspechy našich odchovancov z minulého obdobia. Podarilo sa niekoľko sľubných importov a zaujímavých pripúšťaní, ktoré dávajú dobrý pocit do budúcnosti.

West highland white teriér:

Počas obdobia posledných piatich rokov sa situácia u tohto plemena u nás kvalitatívne zmenila. Vo všeobecnosti neustále dochádza k znižovaniu počtu pripúšťaných súk. Pripúšťané sú však predovšetkým kvalitné chovné suky.

Je mimoriadne potešiteľné, že časť našich chovateľov dokáže úspešne prezentovať hlavne svoje odchovy doma a aj v zahraničí. Vynikajúce úspechy odchovov zo Slovenska je treba vidieť najmä ako výsledok úpornej tvrdohlavej snahy konkrétnych chovateľov o prerazenie v rozsiahlej a kvalitnej konkurencii v celom kontexte od pripúšťania cez odchov až po prezentáciu na výstavách. .

Ja osobne im k ich výrazným a neprehraditeľným výsledkom ešte raz gratulujem.

Z ostatných plemien sa nemôžem krátko nezmieniť o plemene Patterdale terrier. Toto prakticky výlučne pracovné plemeno teriérov je u nás chované na mimoriadne úzkej základni. Prakticky všetky u nás chované jedince sú blízko príbuzné a genetická rôznorodosť je minimálna. Neustále sa opakujú tie isté spojenia. Takto sa dajú krátky čas produkovať pracovné zvieratá. Bez prílevu nového genofondu – novej krvi, je to však spoľahlivá cesta do chovateľského suterénu a likvidácia kvalitného plemena. Ak má u nás patterdale teriér prežiť, nevyhnutne urýchlene potrebuje masívny prílev nového genofondu. To možné výlučne v rámci medzinárodnej chovateľskej spolupráce. Nie je to nič zložitého. Aj v našom klube existuje viac modelov úspešnej medzinárodnej spolupráce, takže je možné sa nechať úspešne inšpirovať.

Záver:

Osobne som presvedčený, že náš klub uplynulé roky môže hodnotiť ako vynikajúce obdobie. Počas týchto rokov aj napriek niektorým objektívnym nepriaznivým okolnostiam sa darilo naďalej úspešne rozvíjať a skvalitňovať chov takmer všetkých našich plemien. Zaujímavci o poľovné využitie svojich jedincov majú mnoho možností ako rozvíjať poľovné vlastnosti svojich teriérov.

Stabilný systém klubových a špeciálnych výstav umožňuje bezproblémové plánovanie výstavníctva a chovateľskej činnosti.

Pre budúcnosť je treba vidieť, že nie všetko je ideálne a ružové. Aby sme našu činnosť posunuli ďalej zostáva viac oblastí, ktorým bude treba venovať pozornosť. Napr. už spomínané dedične podmienené ochorenia. V oblasti využitia teriérov z pohľadu klubu len okrajovo venujeme pozornosť perspektívnemu využitiu napr. v agility.

Takže aj do budúcnosti zostáva pre náš klub dostatok možností pre realizáciu v ktorej prajem našim členom veľa úspechov.